

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA SLOVENSKE KONJICE

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** (še vedno) dva prostora za krajše pridržanje (do 12 ur), ki sta označena s številkami '1' in '2'². V času našega obiska v PP ni bila pridržana nobena oseba.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen** 19. 4. 2013³.
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha (univerzitetni diplomirani pravnik in specialist kriminalističnega preiskovanja) in ena predstavnica pogodbenih nevladnih organizacij (Inštitut Primus).
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor s pomočnikom komandirja in komandirjem, ogled prostorov za pridržanje, preveritev uresničitve naših predlogov v zvezi s prejšnjim obiskom DPM⁴, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja.

¹ V času od 1. 1. 2013 do dneva našega tokratnega obiska so policisti te PP odredili 19 pridržanj.

² Dostop do prostorov za pridržanje, ki sta v pritličju PP, je mogoč neposredno skozi glavni vhod. Oba prostora sta bila opremljena z vso potrebno opremo z izjemo tekoče vode (umivalnika). Čisti ju postajna čistilka in sta bila ob obisku urejena, čista in ustrezno prezračena.

³ Prejšnji obisk te policijske postaje je bil opravljen 23. februarja 2010.

⁴ Takrat smo predlagali, da se v prostora za pridržanje namesti vzglavnik, ki je potreben, če gre za pridržanje preko noči. Prav tako je bilo, glede na to, da prostora za pridržanje nista imela dnevne svetlobe, predlagano, da se proučijo možnosti o namestitvi stikal, ki omogočajo regulacijo umetne svetlobe in da se v prostora namesti opozorila (nalepko), da sta prostora video nadzorovana.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 3. 6. 2013 (poslano tudi komandirju PP v vednost), skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 3. 7. 2013, torej 30. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da sta bili uresničeni obe priporočili DPM iz prejšnjega obiska, saj je bil v obeh prostorih za pridržanje nameščen vzglavnik in stikalo s katerim je mogoče regulirati jakost umetne svetlobe.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti namestitve ustreznega video nadzornega sistema v sobo za razgovore.⁵

DPM: predlagamo, da se policiste ponovno opozori na dosledno evidentiranje vseh potrebnih podatkov v obrazce, ki so potrebni za izvedbo pridržanja.⁶

DPM: predlagamo, da se prouči možnost, da se delovno mesto dežurnega policista uredi tako, da bo bolj varno in da bo strankam preprečena možnost neposrednega napada na dežurnega policista.⁷

MNZ: na PP se bodo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev preučile možnosti za namestitev ustreznega video nadzornega sistema v prostoru za razgovore.

MNZ: v zvezi z vašo ugotovitvijo v konkretnem primeru pridržanja, da na uradnem zaznamku o izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem, ni bila navedena številka prostora, kjer je bila oseba pridržana vas obveščamo, da je bil ta podatek zabeležen v poročilu dežurnega policista. Vodstvo policijske enote je policiste opozorilo na dosledno evidentiranje obrazcev. V navedenem primeru je šlo za prvi primer pridržanja po uporabi novih obrazcev v vseh nadaljnjih primerih pridržanj pa so policisti ta podatek zapisali.

MNZ: na PP se bodo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev preučile možnosti za varnejšo ureditev prostora dežurnega policista.

⁵ Ta prostor se nahaja v prvem nadstropju, desno od dežurnega policista, uporabljal pa naj bi se tudi za razgovore pridržane osebe z odvetnikom. Ugotovili smo, da ni video nadzorovan. Ob izpostavljenem predlogu, smo posebej še izpostavili, da je tudi Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja že opozoril, da elektronsko snemaje (avdio in/ali video) policijskih razgovorov predstavlja pomembno dodatno varovalko zoper grdo ravnanje s pridržanimi osebami, ki lahko zagotovi popoln in avtentičen zapis postopka razgovora in s tem močno olajša preiskavo kakršnihkoli trditvev o grobem ravnanju. To je zato v interesu tako oseb, s katerimi naj bi policija grdo ravnala kot tudi policistov, če so soočeni z neutemeljenimi trditvami, da so bili vpleteni v grdo ravnanje. Elektronsko beleženje policijskih razgovorov prav tako zmanjšuje možnost, da bi pridržane osebe kasneje lažno zanikale, da so podale kakršnekoli izjave.

⁶ Pri pregledu naključno izbranih primerov smo v enem primeru pridržanja (na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) ugotovili, da ni navedeno, v katerem prostoru za pridržanje je bila navedena oseba.

⁷ Ugotovili smo, da je v dežurni sobi prostor za stranke od dežurnega policista ločen le z delovnim pultom (višine približno 140 cm). To smo označili kot ne povsem ustrezno, saj je tako dežurni policist praktično nezaščiten od strank, ki prihajajo na PP.